

frazami pedagoškega besednjaka. Kajti samo empirično utemeljen znanstveni študij učenja in pouka lahko prispeva trdno in neprecenljivo kompetentno znanje, ki lahko usmerja evalvacijo učinkovitega učnega in poučevalnega okolja za nadarjene učence. V omenjeni knjigi opisana teorija spoznavanja se usmerja na razumevanje in razlago procesa učenja in razvoja (Piaget, Vigotski), teorija intervence pa poskuša identificirati in načrtovati ustrezne metode in strategije poučevanja in spodbujanja tega procesa spoznavanja.

Omenjena dragocena vsebina knjige se ogiba ozke kognitivistične usmerjenosti, saj zajema v razumevanju, identifikaciji in edukaciji nadarjenosti enakovredno afektivne vidike učnega procesa v holističnem sistemu.

Omenjena ideja, da emocionalne ovire zaviralno vplivajo na razvoj dispozicij in sposobnosti nadarjenih, je danes zelo pomembna tako s teoretične kakor praktične perspektive. Razvijanje namere obrambnega soočanja namesto učne namere vodi v visokem odstotku pri nadarjenih učencih do fenomena učne neuspešnosti (underachievement), ki ga avtorica utemeljeno znanstveno analizira.

Splošno vzeto dr. Grozdanka Gojkov s knjižnim delom Didaktika nadarjenih bistveno in nenadomestljivo dopolnjuje študij procesa učenja in poučevanja, ki je bil doslej krivično bolj ali manj prezrt pri raziskovanju nadarjenosti. Avtoričine in druge pomembne znanstvene raziskave o učenju in poučevanju talentov definirajo pogloblitve karakteristike učinkovitega procesa učenja: učenje je konstruktiven, kumulativen, samousmerjajoč, k cilju usmerjen, sodelovalen in individualno raznolik proces razvijanja znanja in konstrukcije pomena.

Vsebinsko omenjena knjiga zajame vse prej navedeno in tudi zato lahko sklenemo, da gre za neprecenljivo temeljno podlago za družbeno in osebno uresničitev talentov. Pri tem pa je bistveno, da knjiga razvija svobodnega duha, ki ni ustvarjalen v prilagajanju in kompromisih, temveč v uresničevanju svojih darov.

Dr. Ivan Ferbežer

Monika GOVEKAR OKOLIŠ in Nives LIČEN: Poglavja iz andragogike. Ljubljana, Znanstvena založba in Oddelek za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete, 2008.

Živimo v dobi učenja, saj nas nenehne spremembe vedno znova silijo v pridobivanje novega znanja. Zato postaja izobraževanje odraslih zmeraj pomembnejša znanstvena disciplina v vzgojno-izobraževalnih vedah. Avtorici Monika Govekar Okoliš in Nives Ličen sta z obravnavano knjigo Poglavja iz andragogike, ki je letos izšla na Filozofski fakulteti pri Znanstveni založbi in Oddelku za pedagogiko in andragogiko, slovensko bibliografijo obogatili za delo, ki zaobjema vse osnovne in bistvene prvine in teme izobraževanja odraslih.

Knjigo poleg uvoda, priloge in indeksa avtorjev sestavljajo štiri poglavja.

V prvem, Kaj je andragogika, se bralec sezna tako z andragoško teorijo

kot z andragoškim strokovnim izrazjem ter z družbeno pogojenostjo razvoja andragogike in njenimi cilji.

Drugo poglavje, z naslovom Razvoj koncepta vseživljenjskega izobraževanja in vseživljenjskega učenja, prinaša zgodovinski pregled razvoja ideje permanentnega izobraževanja in vzroke zanjo. Tu avtorici razvojno obdelata koncept permanentnega izobraževanja in njegovo približevanje h konceptu vseživljenjskega izobraževanja in učenja.

Tretje poglavje, Andragoški proces, prinaša teme o značilnostih in prvinah andragoškega cikla, o modelih, oblikah in metodah izobraževanja odraslih ter o pomembnosti evalvacije celotnega procesa izobraževanja odraslih.

Četrto poglavje, Biografsko učenje in izobraževalna biografija odraslega, postavi velik pomen koncepta osebnega – biografskega učenja v sodobni čas, obdelano za vsako življenjsko obdobje posebej. Vsak učeči se posameznik glede na svoje življenjsko okolje in glede na svoje izkušnje izbira zase značilne poti izobraževanja in učenja.

Na koncu knjige sta koristni in uporabni prilogi Shema za snemanje izobraževalne biografije in Shema za izobraževalno diagnostiko, ki sta za vsakogar, ki ga to zanima, uporabni model načrtovanja lastne izobraževalne biografije.

Obravnavano delo odgovarja na pomembno vprašanje, kako pripraviti posameznika za vseživljenjsko izobraževanje in s čim vse ga opremiti, da bo tej pomembni nalogi kos. Izobraževanje odraslih je množična vsesvetovna potreba, pojav in razvojna težnja in v skladu s tem naj sklenem z mislijo avtoric: »Posameznik mora zapustiti šolo /.../ usposobljen in motiviran /.../ za svoje vseživljenjsko učenje«.

Tanja Šulak

Učne težave v osnovni šoli: problemi, perspektive, priporočila. **Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2008.**

Knjiga Učne težave v osnovni šoli je plod dela avtoric Lidije Magajna, Sonje Pečjak, Cirile Peklaj, Gabi Čačinovič Vogrinčič, Ksenije Bregar Golobič, Marije Kavkler ter Simone Tancig. Nastala je kot izid nekajletnega raziskovalnega projekta z naslovom Učenci z učnimi težavami v osnovni šoli: razvoj celovitega sistema učinkovite pomoči.

Temeljna tema knjige in njena rdeča nit so učenci z učnimi težavami, ki potrebujejo za učenje in pridobivanje znanja zelo različne in specifične pristope in seveda dobro usposobljenega, izobraženega in zrelega učitelja.

Knjigo sestavlja pet delov. V prvem, Učne težave: od teorije k praksi, so celostno opredeljene učne težave in šolska neuspešnost, z najnovejšimi teoretskimi tokovi ter paradigmami vred ter nadalje s tradicionalnimi in sodobnimi pristopi k preprečevanju in razreševanju učnih težav.